

C6. A I República

HISTORIA DE ESPAÑA

PREGUNTA 3. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirlle facer unha redacción sobre a Primeira república. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos ao establecemento da república, aos problemas aos que debeu enfrontarse, con especial atención ao movemento cantonal, así como ás características básicas do proxecto de Constitución federal. (5 puntos)

Doc. 1. Discurso pronunciado por Emilio Castelar nas Cortes a véspera da proclamación da República:

“Señores deputados, aquí o partido republicano non reivindica a gloria que sería para el destruír a Monarquía. [...] Non, ninguén destruíu a Monarquía en España; ninguén a matou. Eu, que tanto contribuí a que este momento viñese, eu debo dicir que non sinto na miña conciencia, non, o mérito de concluír coa Monarquía. Señores, con Fernando VII morreu a Monarquía tradicional; coa fuga de dona Isabel II, a Monarquía parlamentaria; coa renuncia de don Amadeo de Savoia, a Monarquía democrática; ninguén acabou con ela; morreu por si mesma”.

Doc. 2. Proxecto de Constitución federal da república española, 17 de xuño de 1873:

“Art. 39. A forma de goberno da Nación española é a República federal.
Art. 41. Todos os poderes son electivos, amovibles e responsables.
Art. 42. A soberanía reside en todos os cidadáns, e é exercida en representación súa polos organismos políticos da República constituída por medio do sufraxio universal.
Art. 43. Estes organismos son: O Municipio. O Estado rexional. O Estado federal ou Nación”.

Doc. 3. Manifesto da Xunta Revolucionaria de Cartaxena, 12 de xullo de 1873:

“CARTAXENEROS: Os que pola vontade da maioría do pobo republicano desta localidade constituímos a Xunta de Saúde Pública da mesma, temos o deber imprescindible de facer unha declaración categórica [...] dos nosos principios.
Proclamada como forma de goberno para España a República Federal, o pobo republicano, na súa inmensa maioría reclamaba, [...] que se organizase a Federación establecendo inmediatamente a división rexional dos cantóns e dando a estes e ao municipio a autonomía suspirada.
A Xunta de Saúde Pública vén atender tan sacros intereses...Viva a República Federal! Viva a soberanía do pobo!”

Composición histórica: **A Primeira República** (ata 5 puntos)

Moi deficiente (0-1)	Resposta en branco (0). A resposta é unha paráfrase dos documentos (1).
Deficiente (1,5-2)	Contidos: Xeneralidades sobre a época (1,5). Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica (2). Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (2,5-3)	Contidos: -Contextualizar a proclamación da I República no fracaso da experiencia monárquica de Amadeu de Savoia. -Indicar as principais características do proxecto de Constitución Federal (soberanía popular, república federal, sufraxio universal masculino...). -Sinalar os principais factores de debilidade do réxime republicano facendo especial mención do movemento cantonal. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (3,5-4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario nalgunha das seguintes cuestións): -Comentar a división interna dos republicanos (unitarios, federais gradualistas e federais radicais). -Explicar o proceso de convocatoria de cortes constituíntes e o seu resultado. -Afondar nas características do proxecto constitucional e nas razóns do seu fracaso. -Incidir no desenvolvemento do movemento cantonal. Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións): -Incidir na incapacidade da monarquía parlamentaria de Amadeu de Savoia para resolver os problemas que afectaban ao sistema político español (doc.1). -Relacionar de xeito explícito algunha das características da constitución federal cos artigos recollidos no doc. 2. -Salientar o papel desenvolvido polo cantón de Cartaxena no movemento cantonal empregando o contido do doc.3.
Sobresaliente (4,5-5)	Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións): -Referirse á sucesión de gobernos e presidentes que tivo lugar na I República (Figueras, Pi i Margall, Salmerón e Castelar) e á súa incapacidade para satisfacer as aspiracións populares. -Citar os efectos das guerras carlista e de Cuba no desenvolvemento da república. -Comentar a vinculación entre o cantonalismo e as aspiracións sociais e políticas das clases populares. -Explicar o fin do réxime republicano poñéndoo en relación cos golpes de Estado dos xenerais Pavía e Martínez Campos. Uso dos documentos: (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos): -Sinalar as dificultades existentes para o desenvolvemento do estado liberal en España, subliñando o papel xogado no mesmo polo partido republicano (doc.1). -Utilizar os artigos 39 e 43 para precisar a forma de organización do Estado (estado nacional, estados federais, municipios) e/o os artigos 41 e 42 para incidir no papel das Cortes e na autonomía dos diferentes poderes do estado (doc.2).

	-Comparar a concepción de República federal defendida por gradualistas e radicais ou cantonalistas (doc.3). Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.
--	---